

Mette Bocks nytårstale

Taler

Mette Bock
Kulturminister

Dato

29. december 2017

Sted

Sendt på DK4, og lag spå
Kulturministeriets
Facebookside

Omstændigheder

Kulturministerens nytårstale bliver nogle år holdt før nytår og andre år efter nytår. Talen er navngivet efter det år, som talen behandler.

Godt nytår

I efteråret så jeg et lille rørende klip, som faktisk spredte sig som en steppebrand på sociale medier. Det var med den 81-årige kvinde Else, som er ramt af demens og bor på plejehjem. Else er rastløs, og hun har mistet sproget, og hun er faktisk ikke helt den samme person længere.

Der er nogle, der siger, at demens er ligesom en tåge, der ligger sig ned over sindet på et menneske, men personen er der stadigvæk indeni. Og så var det, at en musikterapeut kom på besøg og begyndte at spille og synge for Else. Barndommens sange som "Jeg ved en lærkerede" og ungdommens sange: "Åh Marie, a ve hjem te dig". Og så skal jeg ellers lige love for, at der kom liv i øjnene. Else, hun vågnede, og hun smilede og lo. Det var lige før, hun klappede med.

Det er klart, at musikken ikke kan kurere Else, men musikken vækkede hende, i hvert fald for et øjeblik. For musikken vakte genklang i hende, erindringer og følelser – alt det, som Else måske stadig væk er nede under demensen – inde bag ved tågen. Jeg synes, det var utroligt bevægende.

Og det er vel egentlig også grunden til, at lige præcis det her klip blev delt og set af tusindvis af danskere. For vi kan jo nok allesammen genkende, at musikken, den er også med til at spille "vores livs melodi". Jeg tror, der er mange par, der kan huske *vores* melodi, den de hørte første gang, de var sammen. Melodier, der får os til at nynne med, og som vi savner, hvis de bliver væk. For musikken taler til følelserne og til vores sanser. Musikken sætter sig i os og former vores

erindringer. Man siger også, at et billede, for eksempel, kan sige mere end tusind ord. Og det kan en sang eller en melodi også.

Ja, i det hele taget, så kan kunsten sige alt det, som vi ellers kan have svært ved at finde ord for og svært ved at udtrykke. Så derfor, så ser jeg klippet med Else som et udtryk for, hvor meget kunsten og kulturen betyder for os alle sammen, uanset hvor vi er i livet. Det er derfor, vi skal værne om vores kunst og kultur, for kunsten og kulturen er den fælles baggrund, som binder os sammen. Det er kulturen, som er basis for den harmoni, som vi trods alt og heldigvis kan finde i det danske samfund.

I de her år, der taler vi rigtig meget om terrorsikring og mere politi på gaderne, og vi taler om alle truslerne både indefra og udefra og kan godt blive rigtig bekymrede for fremtiden. Og det er der jo desværre indimellem rigtig gode grunde til. Men jeg tror faktisk, at vi tit glemmer, at vi her i Danmark har et hemmeligt og meget stærkt våben.

Det er kulturen.

Kulturen er basis for den kæmpe tillid, vi har til hinanden i Danmark. Og når vi har tillid til hinanden, så er der næsten ingen grænser for, hvilke problemer vi kan løse.

I mit første år som kulturminister, der har jeg brugt rigtig meget tid på at rejse rundt i landet. Det har jeg faktisk hele mit liv, men jeg har også gjort det som kulturminister. Og det gør jeg ikke kun, fordi det er sjovt og spændende – det er det også, men jeg gør det, fordi det er vigtigt. Det er vigtigt, at vi indser, at Danmark er ét land med en fælles kultur, fra nord og til syd og fra øst og til vest. Og som kulturminister, der skal jeg selvfølgelig repræsentere hele landet og vide, hvad der foregår.

Så når jeg møder mennesker rundtomkring, som arbejder med kultur – til åbninger, folkemøder, højskoleaftener, kirkekaffe, kulturdebatter. Når jeg har sunget med på festivaler og alt det andet, så er det sådan, at jeg altid går glad og opløftet derfra, selvom jeg måske var træt efter en lang dag, når jeg drog afsted.

Når vi har sådan et civilsamfund i Danmark, så kan det simpelthen ikke gå helt galt. Det kan man ikke lade være med at tænke på, når man møder det kæmpe

engagement, som mange danskere udviser. Uanset om jeg kommer på et museum, eller om jeg kommer i et kulturhus, eller om jeg kommer i et teater, så er der altid frivillige omkring, som bakker op om kulturen, om kunsten, møder hinanden og opbygger tillid til hinanden. Så kulturen er på en måde et fundament i vores samfund. På præcis samme måde, som et hus har et fundament. Uden fundament, der skrider det hele sammen.

Så derfor er kulturen en kilde til håb for os alle sammen. Det er noget meget stærkt, og det skal vi selvfølgelig blive ved med at værne om og også udvikle. Det tror jeg faktisk, at der er en meget bred enighed om på Christiansborg. Det er altså ikke alting, vi er uenige om. Så sidste år, der besluttede regeringen at støtte op om foreningslivet med en ny udlodningslov, som det hedder, som der var meget bred politisk opbakning til.

Udlodningsloven, den fordeler overskuddet fra Danske Spil til foreningslivet, kultur, idræt, kunst og alt det, som binder os sammen. Det syntes vi alle sammen – ikke kun regeringen, men et meget bredt flertal – var vigtigt, også i en tid, hvor der er lidt faldende indtægter fra lotto og spil. Der er også andre ting, vi prøver at gøre for at binde sammen på tingene.

I 2018, der skal vi lave en ny medieaftale, som skal sætte rammerne for fjernsyn og radio, internet – i det hele taget for medier i Danmark. Hvordan skal vi fordele de penge, som staten bruger til at støtte? Hvor stor skal licensen være? Eller skal vi i det hele taget finde et andet system end det licenssystem, som vi kender? Ja, det er jo et emne, som vi godt kan blive rigtig uenige om, men mit udgangspunkt til de forhandlinger, det er faktisk, at der er rigtig meget, vi er enige om.

Jeg har været på en generationsrejse rundt om i landet, jeg har fået næsten 5.000 bidrag fra danskerne om, hvad det er for et medieindhold, de gerne vil have. Og det viser sig, at der er meget bred enighed om, at vi vil have adgang til troværdige nyheder. Vi vil have godt dansk indhold til børn og til unge. Vi skal have spændende kulturdebatter og dokumentarudsendelser. Og det handler igen om at gøre det fælles fundament, det, der binder os sammen, endnu stærkere.

Her er andre kulturinstitutioner også vigtige. Museerne for eksempel. Det er måske lidt overraskende i de her digitale tider, men der er faktisk flere end nogensinde, der går på museer i de her år. Vi har brug for det her møde, hvor vi

ser tingene i virkeligheden. Og det er endnu en grund til at sige, at der er håb for fremtiden. Danskerne elsker simpelthen at gå på museum. Og kommunerne engagerer sig og investerer i stor stil. De private fonde, som på en måde er vor tids mæcener, de investerer rigtig mange penge i smukke og imponerende nye bygninger. Jeg så det selv, da jeg her i sommer besøgte åbningen af de nye musen Tirpitz ved vestkysten, hvilket kæmpe engagement der folder sig ud. Det er et museum, som er bygget direkte ind i klitten, helt ude ved vestkysten, og i internationale medier, der bliver museet beskrevet som et af verdens ti vigtigste bygninger i år. Det synes jeg er helt fantastisk, at en landkommune helt ude i klitten bygger sådan et museum. Og det gør mig rigtig glad.

Og det bygger de selvfølgelig fordi, at udover, at det er vigtigt at have et museum, som minder os om vores historie, er det også en god investering i forhold til besætning, turisme, i forhold til arbejdspladser i et lokalområde. Så sådan noget, det gør mig også rigtig glad. Og så er der borgerne. De stemmer med fødderne. De suser til kulturen, uanset hvad der er af kulturudbud, fordi det begejstrer dem.

Jeg synes også, at det er vigtigt at sige, at den statslige kulturstøtte kun er ét lille hjørne af mange kulturinstitutioners finansielle grundlag. Og derfor er det rigtig vigtigt, at vi bruger den statslige kulturstøtte rigtig. Der skal være gode museer i hele landet. Og der skal være museer, som dækker alle emner. Og den måde, vi bruger den statslige kulturstøtte til for eksempel museerne for øjeblikket, den er tilfældig. Rigtig mange er utilfredse med den. Det er ikke helt til at se retfærdigheden i det. Det kan være svært at flytte midler, og der er ikke rigtig penge til, at man kan støtte nye, gode idéer, som vi har en del eksempler på. Det er ærgerligt, når de nye gode idéer ikke kan få lov til at udfolde deres potentiale. I hvert fald ikke med et lille statsligt skub fra statslånene rundt omkring.

Det bliver vi selvfølgelig nødt til at gøre noget ved. Og derfor, så er det simpelthen sådan, at vi skal lave en reform. Det har jeg inviteret alle med interesse for museumsverdenen til. De kommer med deres bud på det, og i løbet af foråret, håber jeg på, at vi kan finde en ny model, så vi stadigvæk kan have museer i hele landet, men også have råd og plads til, at nye idéer bliver støttet.

Museerne er udtryk for, at kulturen på en måde er vores fælles hukommelse. Kulturen er også en kilde til inspiration og til nyskabelse. At vi bliver klar over, hvad er det så, vi selv vil. Og uden et levende kulturliv, der kan vi bare

konstatere, at der risikerer vi at gå i stå. Man kan næsten sige, at vi risikerer at blive kulturelt demente. Så vi ikke ved, hvem vi selv er. Og ikke kan forstå andre og får svært ved at komme i kontakt med andre.

Den gode nyhed, det er så, at den bedste kur imod kulturel demens, det sådan set er kultur. Ligesom i den rørende historie om Else, så skal vi bruge vores liv til at hanke op i os selv. Gøre os selv bevidste om, hvem vi er, og hvad vi kan. Og hvem det andet menneske er. Og der er heldigvis masser af gode kulturelle oplevelser derude. Det er bare om at tage fat.

Så derfor vil jeg slutte med at ønske alle et rigtig godt nytår. Og med en vending fra Dronningen, som jeg vil omskrive, så vil jeg lige som sidste år sige: Danskerne bevare kulturen. Godt nytår.

Kilde

Video på Kulturministeriets Facebookside

Kildetype

Transkription

Tags

Liberal Alliance, Nytårstale

Relateret

Mette Bocks nytårstale
9. januar 2017

Mette Bocks nytårstale
1. januar 2019

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-bocks-nytaarstale-2017>